

**MEDIUL INSTITUȚIONAL
ESTE DĂUNĂTOR PENTRU
COPII, ÎN SPECIAL PENTRU
CEI DE LA 0 LA 3 ANI**

**TOTODATĂ, COPIII AU O REZILIENȚĂ EXTRAORDINARĂ,
REINTEGRAREA RAPIDĂ ÎN MEDIUL FAMILIAL
FIIND ESENȚIALĂ PENTRU DEZVOLTAREA ULTERIOARĂ.**

În noiembrie 2009 AO CCF Moldova – Copil Comunitate Familie, reprezentant al Hope and Homes for Children din Marea Britanie, și Direcția Municipală pentru Protecția Drepturilor Copilului au semnat un Acord de colaborare cu scopul transformării Casei Specializate Municipale pentru Copii (CSMC) în complex de servicii de zi și comunitare pentru copiii de vârstă preșcolară și familiile lor.

În cadrul acțiunii de reformare a Instituției rezidențiale pentru copii de vârstă preșcolară din mun. Chișinău, ne-am propus evaluarea psihologică longitudinală a dezvoltării copiilor care au fost reintegrați în familiile lor (biologică sau extinsă) sau plasați în familii de Asistenți Parentali Profesioniști (APP).

Studiul nostru pe un eșantion de 46 de copii cu vârsta 0-6 ani a dovedit că dezvoltarea copiilor s-a dinamizat la reintegrarea în mediul familial.

Descrierea metodei Portage

Metoda Portage a fost elaborată la sfârșitul anilor 1960 în SUA. Este un test de evaluare a copiilor mici (cu vârste

de până la 6 ani), care creează o idee asupra aptitudinilor și stadiului la care ar trebui să se afle copilul la o anumită vârstă și oferă o imagine exactă asupra zonelor pe care copilul nu le acoperă și unde acesta are nevoie de ajutor.

Portage:

Scopul: urmărirea dezvoltării copilului de 0-6 ani, în funcție de mediul de trai și conform parametrilor vârstei

5 arii de dezvoltare:

- socializare
- limbaj
- autoservire
- cognitiv
- motor

Metodologia cercetării

3 etape:

- I etapă – la ieșirea copilului din instituție,
- II etapă – la 6 luni de la aflarea în mediul familial,
- III etapă – la 12 luni de la aflarea în mediul familial.

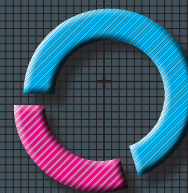
www.legex.ro/Hotarare-218-07.03.2002-30926.aspx
www.portage.org.uk
www.autism.gamara.ro/portage

ESANTIONUL DE COPII

NUMĂRUL DE COPII ÎN FUNCȚIE DE VÂRSTĂ LA INSTITUȚIONALIZARE

37 copii: 80%

9 copii: 20%

0-3 ani

3-5 ani

NUMĂRUL DE COPII ÎN FUNCȚIE DE GEN ȘI FORMA DE PROTECȚIE

Băieți 20

Fete 26

Plasați în APP 8

Reintegrați 38

NUMĂRUL DE COPII ÎN FUNCȚIE DE DURATA INSTITUȚIONALIZĂRII

14 copii: 30%

15 copii: 33%

17 copii: 37%

0-6 luni

6-12 luni

1-4 ani

Copiii au nevoie de grija părintească, de siguranța că sunt iubiți și de încrederea că nu vor rămâne niciodată singuri.

Cercetarea realizată a confirmat rezultatele altor studii că efectele instituționalizării sunt nocive pentru copiii de vârstă fragedă, care aflându-se în instituție de la naștere au atins doar un nivel mediu (49%) de dezvoltare.

Rezultatele cercetării au demonstrat că integrarea copilului de vârstă mică în mediul familial duce la o recuperare rapidă a lacunelor în dezvoltare, chiar în primele 6 luni după plasarea în acest mediu.

După 12 luni petrecute în mediul familial, nivelul de dezvoltare al copiilor atinge 77%-100% din standardele pentru vârsta cronologică.

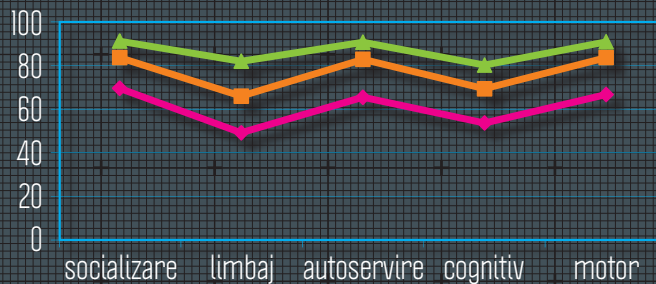
Părinții/asistenții parentali profesioniști au în acest sens cel mai important rol: cântecul de leagăn, ținutul în brațe, cititul poveștilor, discuțiile în timpul plimbării, jocul sunt cele mai eficiente și, totodată, simple modalități de a contribui la dezvoltarea copilului, randamentul lor ulterior fiind enorm.

CONCLUZII/CONSTATĂRI

1. În primele 6 luni după reintegrarea copiilor în familia biologică sau extinsă se constată rezultate vizibile în dezvoltarea copiilor (vezi figura 1).

FIGURA 1.

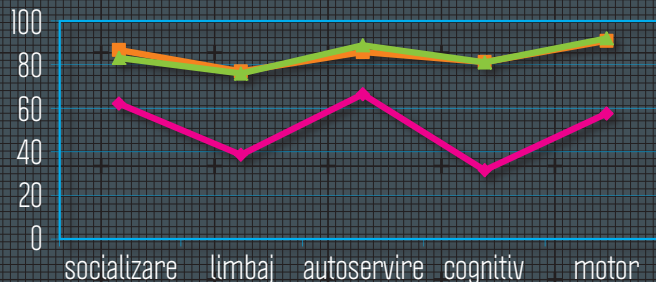
- I etapă
- II etapă
- III etapă

2. Dinamica pozitivă de dezvoltare la copiii plasați în APP este mai rapidă în primele 6 luni după plasament. Aceste rezultate sunt menținute și ulterior (vezi figura 2).

FIGURA 2.

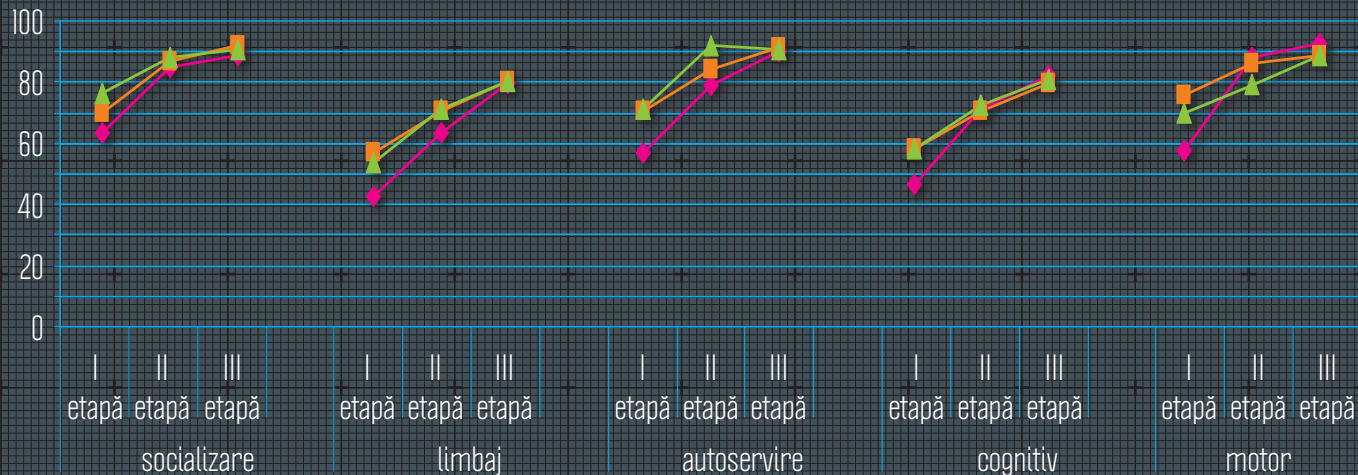
- I etapă
- II etapă
- III etapă

3. Copiii din eșantion cu vârsta sub 2 ani și jumătate au înregistrat cele mai semnificative progrese după reintegrare în mediul familial chiar din primele 6 luni, la toate cele cinci arii de dezvoltare. (vezi figura 3)

FIGURA 3.

- I vârstă (0-18 luni)
- II vârstă (19 luni - 2 ani 6 luni)
- III vârstă (2 ani 7 luni - 3 ani 6 luni)

Cea mai semnificativă este dezvoltarea abilităților cognitive și a limbajului, care au crescut, în 12 luni de la 40-50% în instituția rezidențială până la 81% în mediul familial.

Nivelul de socializare, autoservire și dezvoltare motorie au crescut în 12 luni de la 60% în instituție la 90% în mediul familial.

CONCLUZII

Inteligența copiilor este intuitivă,
ei percep atitudinile părinților și le iau drept exemplu

1. Mediul familial are un impact pozitiv asupra copiilor de toate vârstele.
2. 25 de copii din totalul de 46 au atestat progrese semnificative continue pe parcursul unui an după plasarea lor în mediul familial, unde nevoile psihologice le sunt satisfăcute, „foamea” de prezența adultului este atenuată. Relația de atașament și afecțiunea, protecția și proximitatea fizică de părinți sunt asigurate.
3. În cazul celorlalți copii, chiar dacă au avut un grafic fluctuant al dezvoltării (cu creșteri, descreșteri și stagnări), rezultatele obținute la finalul testării denotă indici mult mai înalți în comparație cu nivelul de dezvoltare la momentul părăsirii instituției.
4. Plasarea copiilor cu vârsta 0-3 ani într-o instituție de tip rezidențial determină o reținere în dezvoltarea lor. Nivelul de dezvoltare al copiilor la începutul testării varia de la 49,36% la dezvoltarea limbajului la 69,73% la aspectul socializării, ceea ce corespunde nivelului sub-mediu de dezvoltare (50%-75%).
5. Implicarea familiei în procesul de dezvoltare a copiilor, a fost condiționată de ajutorul asiduu de specialitate primit de la psihologi și asistenți sociali. Familiile au avut nevoie de informare și susținere. Părinții au fost învățați strategii de relaționare, comunicare, îngrijire și stimulare a copilului.
6. Cercetarea a demonstrat că copiii din APP au atins un progres până la 87-100% în primele 6 luni de aflare în plasament. În continuare rezultate au fost menținute la un nivel superior. Copiii au devenit mai descătuișai și expresivi, mai comunicativi și încrezători în acțiuni. Meritul se datorează tratării lor cu multă atenție, dragoste, răbdare, înțelegere, îngăduință și sinceritate.

RECOMANDĂRI

Instituționalizarea – nu contează cât de bine este intenționată sau justificată, întârzie dezvoltarea intelectuală, fizică, emoțională și socială a copilului.

1. Recomandăm stoparea instituționalizării copiilor, în special celor cu vârsta 0-3 ani, așa cum o specifică practica internațională și din regiune, dar și documente de politici din Republica Moldova.
2. În prezent, sunt necesare eforturi pentru sporirea numărului de servicii familiale alternative, precum și servicii de zi și de sprijin pentru familiile în dificultate. Rezultatele cercetării au demonstrat cât de rapid pot fi recuperați copiii în cadrul unei familii de APP, iar dacă aceste servicii vor fi mai multe la număr, atunci vom putea preveni plasarea copiilor cu vârsta 0-3 ani în instituții rezidențiale.
3. Crearea centrelor de resurse și consiliere în cadrul cărora specialiștii vor fi disponibili pentru a răspunde nevoilor familiilor (centre de consiliere, școala părinților etc).
4. Specialiștii trebuie să-și concentreze atenția la procesul de pregătire a părinților pentru a preveni apariția multor probleme după reintegrarea copiilor. Susținerea părinților prin informare și vizite de monitorizare va menține ascendența rezultatelor pozitive în procesul de creștere și educare a copiilor.

Hope & Homes for Children

Telefon: (+373 22) 24 32 26, 22 57 07, 24 32 51

Telefon/fax: (+373 22) 23 25 28

E-mail: contact@ccfmoldova.org

Web: www.ccfmoldova.org